

Kjenner seg ikke igjen i n

Iris-forsker Rune Dahl Fitjars siste undersøkelse om norske byers innovasjonsevne viser at Stavanger-regionen ikke er like innovativ som vi tror. Brønnteknologifirmaet i-tec på Forus er overrasket over resultatene. - Vi er både innovative og internasjonale, forteller markedssjef Nina Hess.

Tekst: Cathrine Gjertsen

Oslo danker ut de andre storbyene og Stavanger-regionen havner bare midt på treet.

I tillegg er Oslo-bedrifter langt bedre til å jobbe internasjonalt enn bedriftene i Stavanger-regionen, noe som er viktig for innovasjonsevnen, ifølge Fitjar.

I-tec har 39 ansatte fordelt på kontorer på Forus, i Aberdeen, Houston, Barhain og Dubai. De har drevet med salg og utvikling av brønntutstyr siden 2007, og vokser stadig.

-Vi bruker mye ressurser på forskning og utvikling. Åtte personer jobber med produktutvikling på heltid. I fjor gikk 30 prosent av budsjettet vårt til forskning og utviklingsaktiviteter, sier R&D Manager, sier Eirik Sæther.

Forsknings- og utviklingsarbeidet gir resultater; under årets ONS ble I-tec sin i-Tip nominert til innovasjonsprisen. For øyeblikket er det i-Frac som er i-TEC's siste innovative løsning som har skapt stor interesse worldwide. i-Frac er et sikkert og optimalt system for en økende olje og gass produksjon, med en høy kostnadsbesparende faktor under installasjon og operasjon - i-Frac er intervensjonsløs, forklarer Nina Hess.

MÅ HENTE KUNNSKAP INTERNASJONALT

Fitjars undersøkelse viser at bedrifter som jobber internasjonalt er mer innovative enn de som jobber regionalt og nasjonalt.

- Internasjonalt samarbeid eller kunnskapsutveksling med internasjonale miljøer viser seg å øke innovasjonsevnen til bedriftene. I større næringsklynger som Silicon Vally finnes det masse kunnskap som flyter rundt blant bedriftene. De ulike bedriftene lærer av hverandre og får kunnskap kostnadsfritt. I så små næringsklynger som her i Stavanger-regionen blir kunnskapen fort brukt

opp. "Global pipelines" - kontaktpunkt med utenlandske aktører kan bedrifter i Stavanger-regionen få ny kunnskap. Utfordringen er å finne de som er verdensledende innen det faget bedriften jobber med, mener Fitjar.

I-Tec er et av de få selskapene som har etablert seg i flere internasjonale markeder på kort tid.

- Ingeniørene våre er veldig flinke til å finne nye løsninger. I tillegg får vi mange ideer fra salgsapparatet vårt. De er tett på kunden og ser fort hva de kan ha behov for av utstyr og teknologiløsninger. Vi samarbeider godt med kunder i inn- og utland når vi skal utvikle nye produkter. I tillegg jobber vi jo også med underleverandører. Høytemperatur elektronikk er et ekspertiseområde som vi har søkt etter og funnet i blant annet Storbritannia. For oss er det uproblematisk å forholde oss til utenlandske underleverandører på nisjeteknologi, og også nødvendig etter som tilgang på denne kompetansen er begrenset lokalt.

Fitjars undersøkelse viser også at sjeffens alder påvirker innovasjonsgraden.

JO YNGRE, JO MER INNOVATIVT SELSKAP.

- Det er en klar sammenheng mellom innovasjon og alder. Forskningen vår viser at bedrifter med unge ledere er mer innovative enn bedrifter med eldre ledere.

INNOVASJONSUNDERSØKELSER

Prosjektleder ved IRIS, Rune Dahl Fitjar målte nylig innovasjon og nyskapingsevnen til fem storbyregioner i Norge; Stavanger, Oslo, Trondheim, Bergen og Kristiansand. Undersøkelsen er en del av et treårig prosjekt i regi av innovasjonssenteret ved UiS. I 2011 vil Dahl Fitjar sammenligne innovasjonsevnen til de norske storbyregionene med EU-regionen. I 2012 vil en undersøkelse som ser nærmere på innovasjonsevnen innen internasjonale petroleumsklynger bli presentert.

Trolig fordi unge oftere er i en gründerfase, noe som kan gjøre dem mer risikovillige, forteller Fitjar.

i-TEC er både en gründerbedrift og en ung bedrift, og bekrefter funnene i undersøkelsen.

- Vi har et ungt miljø med en gjennomsnittsalder på under 40 år. Vi merker at det er mange unge som søker jobb hos oss, nettopp fordi vi er en innovativ bedrift. Vi merker en økende interesse for selskapet blant unge så sant som eldre jobbsøkere - nettopp fordi vi er en innovativ bedrift med spennende løsninger og utfordringer innen brønnteknologi. De ønsker å utvikle noe nytt og bidra til vekst og suksess, forteller Nina Hess.

Rune Dahl Fitjar

UTDANNING ER VIKTIGST VEKSTFAKTOR

Rune Dahl Fitjar mener utdanning og human kapital er avgjørende for at Stavanger-regionen skal ha vekst og utvikling i årene framover.

- Utdanningsnivået i Stavanger-regionen er lavere enn i andre storbyer. Det kan være en utfordring. Vi er også dårlige til å få til samarbeid mellom næringslivet og forskning og utdanningsinstitusjoner. Skal regionen lykkes må vi sørge for at næringslivet får kunnskap fra internasjonale aktører og forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Vi må også klare å tiltrekke oss personer med kunnskap og kompetanse til å utvikle noe nytt. Som region må vi hjelpe bedrifter ut i det internasjonale markedet og sørge for at de kommer i kontakt med de rette teknologi eller kunnskapsmiljøene.

44—45 negativ innovasjonsrapport

- Vi er både innovative og internasjonale, understreker Nina Hess og Eirik Sæther i i-TEC.

**Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.***

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Kommentar: Elin Schanche, avtroppende adm. dir. Greater Stavanger

60—61

Den regionale sandkassen

Det foregår en diskusjon om hvem som skal sitte i førersetet for næringsutviklingen; fylkeskommunen eller kommunene gjennom de regionale utviklingselskapene.

Ser en på globale trender, er det ingen tvil om at regionenes rolle blir stadig viktigere. Spørsmålet blir imidlertid hvor omfattende en region er og hvordan det regionale næringsutviklingsarbeidet kan organiseres på en slik måte at tilgjengelige ressurser blir utnyttet mest mulig effektivt

Det er en trend i Europa at regionene får større makt. Dette er tema for Rune Dahl Fitjars doktoravhandling. Fitjar som er seniorforsker ved IRIS, har i sin avhandling forsket på denne trenden, hvorfor det skjer og hvorfor det er forskjell mellom regionene.

De europeiske regionene har i stor grad gått fra å gjennomføre statlig politikk til å ha egne myndighetssystemer. Globalisering og utviklingen av EU har i hovedsak forårsaket dette. Gjennom globalisering reduseres enkeltstatens økonomiske kontroll. Samtidig ønsker EU å svekke nasjonalstatens rolle og styrke regionene for å legitimere sin egen rolle. Økonomien i de ulike regionene varierer. I sterke økonomiske regioner bygges det opp incentivsystemer for å beholde mer av "kaka" som blir produsert i regionen. Jo mer perifere regionene er i forhold til statsmakten, desto mer knyttet føler innbyggerne seg til regionen. Regionen har felles økonomiske interesser og konkurrerer med andre regioner om kompetanse og bedrifter for å forbedre levestandarden

hos seg. Fitjar viser til at Norge er mindre regionalisert enn andre land i Europa. Det har i løpet av de siste årene blitt innført direktevalg til fylkestingene, men ellers er landet blitt mer sentralisert. Et eksempel på dette er statlig styring av sykehusdriften.

Som i Europa er oppmerksomhetene om regionene også her hos oss, mye større enn før. Fitjars forskningsarbeid viser for eksempel at Stavanger Aftenblad skriver mye mer om regionen nå enn på 60-tallet.

I Greater Stavanger legger vi følgende definisjon til grunn for hva som er en region: felles arbeids-, bolig og service-marked, felles strategiske institusjoner og fyrtårn (som UiS, flyplassen, sykehuset) og det er i stor grad et sentrum som er den økonomiske og kulturelle drivkraften som samler de økonomiske interessene i regionen.

Kommunene ser det som formålstjenlig å organisere mer av sitt arbeid gjennom interkommunale (regionale) selskap. Bare på næringsutviklingsområdet finner vi Haugaland Vekst, Dalanrådet, Ryfylke IKS og Greater Stavanger.

Folk flest oppfører seg også stadig mer "regionalt". Over 40 prosent av alle arbeidstakerne i Stavanger-regionen pendler daglig over kommunegrensene for å komme seg på jobb. Den enkelte bedrift er i svært liten grad opptatt av om den er lokalisert i Stavanger eller Gjesdal, så sant den befinner seg i et formålstjenlig næringsområde med god infrastruktur. Det er den enkelte kommune som må sørge for sine egne bedrifter og sørge for

næringsutvikling som legger til rette for flere arbeidsplasser.

Med så mange felles interesser er det naturlig at kommunene organiserer seg på tvers av kommunegrensene som regioner. Slik oppnår de nok slagkraft i den internasjonale konkurransen om arbeidsplasser og arbeidskraft. I Rogaland har vi flere regioner. Skal fylkeskommunen lykkes i sin nye rolle som regional næringsutvikler, må den arbeide på regionenes premisser. Da må den bruke sine viktigste kort innen næringsutvikling aktivt; ansvar for videregående skoler, veier og kollektivtransport.

De diskusjonene som har foregått mellom kommunene og fylkeskommunen om hvem som skal sitte i førersetet med hensyn til næringsutvikling, må oppleves ganske bisarr og unyttig for bedriftsledere og næringsliv. De ønsker et best mulig samarbeid mellom kommuner og fylkeskommunen om å levere goder som næringsarealer, arbeidskraft, hensiktsmessig infrastruktur og kollektivtransport. Gjennom effektiv bruk av det offentlige midler, offensive og solide bedrifter og gode kompetanseinstitusjoner vil regionen fortsatt ligge på topp i verdiskaping!

I den store verden er vi små, og for å lykkes må vi løfte blikket opp fra sandkassen. Kommunenes gode samarbeid i regionene må fortsette, samtidig som fylkeskommunen bidrar med sine ressurser. Dette er grunnlaget for de internasjonale relasjonene vi vil være helt avhengige av framover. Uten dem, ingen økt innovasjonskraft.

JULE BORD
495,-*

HELLSTRØM HAR VÆRT HER...
Norges mest kjente kokk og programmet "Hellstrøm rydder opp" har vært her og inspirert oss til å lage et julebord med den aller beste lokale maten fra Lister. Våre fantastiske kokker og det forfriskende musikkmiljøet vårt spiller opp til et julebord der alle er til stede og samlet gjennom hele kvelden og ut i julenatta.

Full pakke med julebord og overnatting fra 945,-**

* Pris per person for mat og underholdning.
** Prisen gjelder per person i dobbeltrom inkludert mva, underholdning, julebord og frokost.

utsikten.no • 38 35 88 00

UTSIKTEN

Utsikten er Sørlandets nyeste, kurs Konferanse og Eventhotell, Listers Kjøkken, Norges vakreste Golfpark, moderne kunstsenter og utendørs Amfi.